

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

കവിതാർക്കികസിംഹ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്ര
ശ്രീമദ്വേദാന്തദേശിക വിരചിതം മഹാകാവ്യം

|| യാദവാഭ്യുദയഃ ||

|| നവമഃ സർഗ്ഗഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ യാദവാഭ്യുദയഃ ॥

॥ നവമഃ സർഗ്ഗഃ ॥

അഥ ഭോജപതിർജ്ജഗത്പതേഃ

അവതാരം ഭൂവി നാരദാമുനേഃ |

ശ്രുതവാനതിദേവദാനവം

വ്യഥയാ പീതവിഷോപമോഭവത് || 9.1 ||

നിഹതാ പൃഥുകേന പുതനാ

ശക്ടം തത്പരിവർത്തിതം മഹത് |

കകുഭദ്രിതയം നിപാതിതം

പ്രഹിതഃ ക്വാപി വിപീഡ്യ കാലിയഃ || 9.2 ||

സ ച ഗോമുഖവർദ്ധനോ ദധേ

ഗമിതഃ ക്ഷോഭമരിഷ്ടപർവ്വതഃ |

പ്രഥിതശ്ച ബലഃ പ്രലംബജിത്

നിധനം ധേനുകദാനവോ ഗതഃ || 9.3 ||

ദവഹവ്യവഹശ്ച ജഗ്രസേ

വിഷഡ്യഭിന്ധ്യസമോ വിദാരിതഃ |

ഇതി നാമ വിജ്യംഭണേ റിപോഃ

അലമേകൈകമലംഘ്യതാസ്ഥിതേ || 9.4 ||

ബഹുഭിഃ കിമിഹ പ്രതർക്കിതൈഃ

ബലിനഃ സ്രോതസി ധാവതോ വിധേഃ |

യദതീതമതീതമേവ തത്

കരണീയം പുനരായതിക്ഷമം || 9.5 ||

ഇതി വിപ്രതിസാരവിഹ്വലഃ

സ്വയമുത്ഥാപിത മൃത്യുചോദിതഃ |

പ്രതിഹന്തുമിയേഷ ചക്രിണം
ശലഭോ ദീപ്തമിവാശുശുക്ഷണിം || 9.6 ||

ദിവസാന്തദിവാകരോപമഃ
ശ്വസിതാനോലിതജീവിതസ്ഥിതിഃ |
ഭയവിസ്തമയരോഷകർബ്ബുരഃ
സ ശിരഃകമ്പമവർത്തയത് ക്ഷണം || 9.7 ||

സ ച ദാനപതിം സമാദിശത്
ഭവതോ ജീവതു ഭദ്ര സൗഹൃദം |
അജിതേന ജിഹ്വാംസിതസ്യ മേ
ഭജ സാഹായകമാത്മരക്ഷണേ || 9.8 ||

അതിമാനുഷചേഷ്ടിതഃ സ്വയം
മധുജിനാനുഷഭൂമികാം വഹൻ |
അസുരാനഭിഹന്തുമീഹതേ
ദമനീയോഽയമരുഡയൗവനഃ || 9.9 ||

അവിചാരിതമാശു ഗമ്യതാം
അധിനന്ദാവസഥം വിഹാരിണൗ |
ബലദേവജനാർദ്ദനൗ ബലാത്
ഉപനേയൗ ഭവതാ ച്ഛരലേന വാ || 9.10 ||

സഹ നന്ദമുഖൈരശംകിതം
കരദാനവ്യപദേശവഞ്ചിതൈഃ |
അപരേദ്യുരിഹോപസർപ്പ്യതാം
അസുരധ്വംസകൃദഗ്രജാമ്പിതഃ || 9.11 ||

ഇതി വാചമുദീര്യ ദുർമ്മതിഃ
സ്വവധോപാത്തക്യപാണികോപമാം |
സപദി പ്രജിഹ്വായ കേശിനം
മധുജിത്പീഡനലോഭമോഹിതഃ || 9.12 ||

സ ച വാജീമഹാസുരശ്ചരൻ
 നനുബൃന്ദാവനമദ്രിസന്നിഭഃ |
 സമഹേഷത സമ്മുഖം പ്രഭോഃ
 അശനിധാനഭയാനകധനിഃ || 9.13 ||

കുലിശോപമദന്തപംക്തികം
 കുടിലപ്രേക്ഷിതജാതവിദ്യുതം |
 ഖുരഖണ്ഡിതഭൂമിമണ്ഡലം
 ജലഭംഗസ്ഫുടവിഷ്ഫുലിംഗകം || 9.14 ||

ബഡബാമുഖവഹ്നിദാരൂണം
 വിപുലാവർത്തവിശേഷചിത്രിതം |
 ധൃതസിന്ധുതരംഗതാണഡവം
 മുഖനിഷ്കാസിതഫേനസസ്സവം || 9.15 ||

ക്ഷിതിഭേദകൃതക്ഷണൈഃ ഖുരൈഃ
 പടുധീരധനിനിർജ്ജിതാംബുഭൈഃ |
 വിദധാനമശേഷഘാതിനഃ
 ശമനസ്യേവ മൃദംഗവാദനം || 9.16 ||

ധൃതവാലധിധുമസംഹതിം
 ചടുലോൽകാശതചണ്ഡകേസരം |
 ഗ്രസിതും ക്ഷമമംബുധീൻക്ഷണാത്
 അനുകൽപാശ്രിതചണ്ഡപാവകം || 9.17 ||

ഗരുഡാനിലചിത്തരംഹസം
 ഗതദുരാന്തികമക്രമൈഃ ക്രമൈഃ |
 മുഹൂരുത്പ്ലുതിഭിന്നഭാസ്കരം
 നിബിഡാസ്യുതപയോദകേസരം || 9.18 ||

ഭ്രമണേ കൃതസാലമണ്ഡലം
 ക്രമണേ ദിക്ഷു വിദിക്ഷു ച സ്ഥിതം |

നടവൃത്തിമിവാശുനർത്തനേ
കലിതാകാശമിവാംഗധൂനനേ || 9.19 ||

മധുജിഭഹനക്ഷമാത്മനാ
ദരനിർഭൂഗ്നഹണേന ഭോഗിനാ |
മുഹൂരൂന്നമിതാമയത്തതോ
നമയന്തം നിജഭാരതഃ ക്ഷിതിം || 9.20 ||

അചലക്ഷിതിസന്ധിഭേദഭൈഃ
അനിലസ്കന്ധവിഭാഗഭഞ്ജകൈഃ |
ബധിരീക്യതനിർജ്ജരശ്രുതിം
ബഹുഭിഃ സംഭ്രമഹേഷിതോർമ്മിഭിഃ || 9.21 ||

ഭിരദായുതസാരദുർദ്ദമം
ദ്രുതവിദ്രാവിതഭിങ്മതംഗജം |
അസുരാഭിഭിരപ്യനാസ്ഥിതം
സുരസേനാപരഭാഗദർശിനം || 9.22 ||

പ്രതികായമിവാസുരശ്രിയഃ
പ്രഥമാകൽപമിവാന്തകദ്രുവഃ |
പരിവർത്തമിവാമരശ്രിയഃ
പ്രതിഘസ്യേവ മഹോത്സവം നവം || 9.23 ||

ഉപമാനമിവാത്മനഃ സ്വയം
പ്രതിമാനേപി സമേ സമത്സരം |
അവലേപമിവാത്തവിഗ്രഹം
ഭിഷദുത്പാതമിവ ദ്രുതോദിതം || 9.24 ||

അചമത്കൃത പഞ്ചവക്രതകം
കൃതമന്യൈരിഹ ദുഷ്ടസത്ത്വകൈഃ |
അപസർപ്പിതഗോകുലം ഭയാത്
അഭിലീനസ്ഥല ഗോപയുമപം || 9.25 ||

അവമത്യ തുരംഗദാനവം
 ശമയൻഗോപഗണസ്യ സാധ്യസം |
 പ്രജഹാസ ഹരിഃ പ്രതിഭ്രവത്
 പ്രസഭാസ്ഫോടിത ഭാവിതോദ്യമഃ || 9.26 ||

വിവൃതായതവക്രതകന്ദരം
 പ്രതിധാവന്തമിവാന്തകം പ്രഭൂഃ |
 ഭുജസാനുമതഃ പ്രവേശനാത്
 അഗമം വജ്ര ഇവ വ്യഭാരയത് || 9.27 ||

ക്രകചക്ഷതദാരുഭേദവത്
 സമപാദാക്ഷിലലാടനാസികേ |
 ദദത്യഃ ക്ഷിതികമ്പമാഘ്നതീ
 ശകലേ സൈന്ധവദാനവസ്യ തേ || 9.28 ||

വിശരാരുഭിരസ്യ വിശ്വതഃ
 കലധൗതാചലഖണ്ഡപാണ്ഡരൈഃ |
 വിതതാ പൃഥിവി വിഭിദ്യുതേ
 വിബുധ പ്രീതിലതാംകുരൈരിവ || 9.29 ||

തദനാധി വിഭൂതിബന്ധുരം
 വിഗതവ്യാധികുലം വ്രജൗകസാം |
 ദമിതാരിഗണേന ദീവൃതാ
 യദുനാഥേന സനാഥതാം യയൗ || 9.30 ||

ത്വരിതം ച തദാ ശ്വഹൽകജഃ
 സ്വഹിതം കംസനിയോഗമാസ്ഥിതഃ |
 ദനുജാന്തകദർശനോത്സവ-
 സ്ഥിരസമ്പ്രീതിരിതി വൃചിന്തയത് || 9.31 ||

അപി നാമ നിശാമയിഷ്യതേ
 നിഗമാന്തൈരിവ നിർമ്മിതാ സ്ഥലീ |

രമയിഷ്യതി യത്ര മേ ഭൃശൗ
രസഭൂമാ രമണീയമാത്യകാ || 9.32 ||

ഭവദുർഗ്ഗതദിവ്യഭേഷജൈഃ
പ്രചിതാം തത്പദപദ്മരേണുഭിഃ |
പ്രണിപത്യ ശുഭാം വനസ്ഥലീം
പരിപുതോ ഭവിതാഽഹമപ്യുത || 9.33 ||

രസമപ്രതിമം രസായനം
രമയാ ച ക്ഷമയാ ച സേവിതം |
നയനേ മമ കിം നു പാസ്യതോ
നരകാതംകനിദാനഭേദനം || 9.34 ||

അപി ശംഖരമാംഗതോരണ-
ധജവജ്രാംകുശമത്സ്യലാഞ്ചനം |
വിനിവേശയതാഭിഭുഃ സ മേ
വിനതേ മുർദ്ധനി പാദപംകജം || 9.35 ||

യദുവംശമസൗ സഭാജയത്
ബഹുമാനേന വിഹാരജേന മാം |
ഭുജപഞ്ജരമധ്യയന്ത്രിതഃ
പുലകോദ്ഭാസിതനും വിധാസ്യതി || 9.36 ||

ശ്രുതിസൗരഭസൗമ്യയാ ഗിരാ
സുധയേവൈഷ മുഖേനുസൂതയാ |
ശമയേദപി നാമ സഞ്ചരം
പുരുഷഃ പുഷ്കരലോചനോ മമ || 9.37 ||

അഹമസ്മി തവേതി വാദിനം
പ്രണയസ്മേരമുഖഃ പ്രസന്നധീഃ |
വിദിതേതരവർജ്ജിതോഽപ്യസൗ
വിഭൂരക്രൂര വദേതി വക്ഷ്യതി || 9.38 ||

ചിരശീലിത സംയമക്രമൈഃ
 യതിഭിർയോഗഭൃശാ ദിദ്യക്ഷിതം |
 നിധിമദ്ഭൃതമുജ്ജ്വലിതാവധിം
 പരിപശ്യേയമഹം പ്രസംഗതഃ || 9.39 ||

സ ഭൃശാ സഭൃശാന്തരോജ്ജ്വലിതഃ
 സുമുഖഃ സ്വാഗതവാക്യഗർഭയാ |
 കലുഷം കിമപഹ്നുവീത മേ
 കരുണാസിന്ധു സുധോർമ്മികൽപയാ || 9.40 ||

വൃഥിതം വൃജിന്നേന ധന്വനാ
 വിഷയാശീവിഷമോഹിതം ച മാം |
 അപി ജീവയിതാ പതിഃ സതാം
 അമൃതാസാരനിഭൈരവേക്ഷണൈഃ || 9.41 ||

അലമത്ര പൃഥഗ്വിധൈഃ ഫലൈഃ
 അവശാഭ്യനി വിന്ദതോ മമ |
 വസുധാവസുഭേവഭേവകീ-
 തപസാമേകമിദം മഹത്ഫലം || 9.42 ||

മദഖേലഗതീ മഹാബലൗ
 മധുരാലംകരണം വിധിത്വതഃ |
 വ്രജയുഥപതീ വശാനുഗൗ
 ഭവിതാരൗ മമ ഭാഗധേയതഃ || 9.43 ||

കിമകുർവ്വത പുണ്യമഗ്രിമം
 മഹിതാസ്തേ മധുരാനിവാസിനഃ |
 കൃപയോപഗതൗ നിരീക്ഷിതും
 കൃതിനഃ കൃഷ്ണഹലായുധാവുഭൗ || 9.44 ||

രഥയാ ക്ഷമയാ ച മാധവോ
 രഥമാണഃ പ്രതിഗമ്യ താം പുരീം |

അപി ചർമ്മഭ്യശോഽപി മാഭ്യശാത്
അവിസംവാദയിതാ സ്വവൈഭവേ || 9.45 ||

അവരുദ്ധഭ്യജാന്തരഃ ശ്രിയാ
വിദധാനോ വസുധാകരഗ്രഹം |
അഭിഷേകമുപേയിവാന്നസൗ
കിമു നാഥോ ഭവിതാ കുലസ്യ നഃ || 9.46 ||

അസഹിഷ്ണുരസഹ്യവിക്രമഃ
ത്രിജഗത്ക്ഷോഭകൃദ്യഗ്രസേനജഃ |
ബലവാൻബലഭദ്രകൃഷ്ണയോഃ
ഹതധീർഹന്ത കിമാചരിഷ്യതി || 9.47 ||

അകറോരശിരീഷകോമലൈഃ
കഥമംഗൈഃ പ്രതിയോത്സ്യതേ ഹരിഃ |
കുലശൈലകുലീനമുഷ്ടിഭിഃ
കുടിലൈഃ സംയതി മുഷ്ടികാഭിഭിഃ || 9.48 ||

ഉദയാസ്തമഹീധരസ്തനീം
ചതുരംഭോനിധിമേഖലാം ഭൂവം |
ഉപഭോക്ഷ്യത ഏഷ കംസജിത്
ന ഹി ഭൂഃസാധമചിന്ത്യതേജസഃ || 9.49 ||

ഇതി സമ്മതസത്ത്വസാരഥൗ
മഹിതസ്ഥേമ്നി മനോരഥേ സ്ഥിതഃ |
ഹരിപാദരജഃപവിത്രിതം
വ്രജമാസാഭ്യ റഥാദവാതരത് || 9.50 ||

നവനീതമുഖൈരുപായനൈഃ
അഥ നന്ദപ്രമുഖപ്രകൽപിതൈഃ |
ഉചിതാമഭിനന്ദ്യ സത്ക്രിയാം
അഭിതസ്താനഗവേഷയത് പ്രഭൂം || 9.51 ||

സ ദദർശ ഗവാമനുഷ്ഠവം
 മുദിതം കേശിവധേന കേശവം |
 ഗതിമപ്രതിഘോഷയാധിനാം
 ഗരുഡച്ഛരത്രനിവാരിതാതപം || 9.52 ||

ഘനസംവൃതനാരദസ്തുതം
 നിഗമാഘ്രോതനിജാംഘ്രിസൗരഭം |
 തരുണാരുണതാമ്രവാസസം
 ശുഭതാപിഞ്ചരതുലാധരദ്യുതിം || 9.53 ||

അഭിലക്ഷ്യമനുശ്രവേക്ഷണൈഃ
 അവിപര്യസ്തഹിതാഹിതക്രമൈഃ |
 പരിഭൂഷിതബർഹഭൂഷണം
 കമലാകൗസ്തുഭനിത്യഭൂഷിതം || 9.54 ||

അതിസൂര്യസുധാംശുതേജസം
 സമഹാനേരുപമേയമാത്മനാ |
 നിബിഡാദ്ഭൂതരാശിമക്ഷയം
 നിഗമാനാമപി നിത്യനൂതനം || 9.55 ||

ഉപവീണയതസ്തമർഭകാൻ
 ഉപഗാതുനൂപന്യത്യതശ്ച സഃ |
 തദവസ്ഥതദർഹഭൂമികാൻ
 യമിനോഽനന്യമതീനമന്യത || 9.56 ||

ശുഭതർണ്ണകശോഭിതാന്തികാഃ
 സവിധേ തസ്യ ച ധേനുവിഗ്രഹാഃ |
 അനഘാംഗവതീരമന്യത
 ഘസിതൈരസ്യ സമുത്ഥിതാഃ ശ്രുതീഃ || 9.57 ||

പ്രണുനാവ ച ഭക്തിസന്നതഃ
 പ്രണിധാനേന വിനാ സമീക്ഷിതം |

ഹരിമദ്ഭൂതഗോപവേലനം
ശ്രീതസർവ്വാതിമിമാഗതോഽതിമിഃ || 9.58 ||

ദുരിതഗ്രഹയോഗദുഃഖിതം
ശ്രീഗുണഗ്രന്ഥിനിബന്ധനിഘ്നിതം |
പതിതം നിജപാദപങ്കജേ
പരിഗൃഹ്ണീഷ്യ ഘൃണാനിധാന മാം || 9.59 ||

സ്വപദപ്ലവമാശ്രിതാഞ്ജനാത്
നയസേ പാരമപാരവൈഭവഃ |
അതിവേലമഹോർമ്മിസംകുലേ
കലുഷോദമ്പതി കർണ്ണധാരിതഃ || 9.60 ||

രമയാ സഹ രാജഹംസവത്
പരമം ധാമ വിഭൂഷയൻഭവാൻ |
പ്രണിധാനവതാമപങ്കിലേ
പദമേതന്നിദധാതി മാനസേ || 9.61 ||

അതിരോധിരസൗ നിധിഃ ശ്രൂതേഃ
അനിമേഷവ്രതദേശിനീ ദൃശോഃ |
തനുതേ തനുരീശ താവകീ
സ്മരണം വിസ്മരണം ച ദുഃശങ്കം || 9.62 ||

വ്യപദിശ്യ മുകുന്ദ ദേവകീം
വിഹരന്ത്യാ വസുദേവമന്ദിരേ |
ജനിതോഽസി നിജാനുകമ്പയാ
ജഗതീരക്ഷണജാഗരുകധീഃ || 9.63 ||

ഭവതോ ഭവനാടികാം വിദത്
വിഭവാഡംബരിണാം വിഡംബിനീം |
അനപായപദാധിരോപണാത്
അപവൃത്താ ന പുനർന്നിവർത്തതേ || 9.64 ||

സുധിയസ്തവ ഗോപഭൂമികാം
 സുഭഗാം കൗതുകസുതികാം ധിയാം |
 അനുവിദ്യ ഗതാഗ്ന്യഭൂമികാം
 അധിവിന്ദേയുരനശ്വരീം ശ്രിയം || 9.65 ||

ദുരിതാനി ഭജന്തി സംക്ഷയം
 തപനേനേവ തമാംസി ഭീവ്യതാ |
 ഹൃദയാനി ച യോഗിനാം ത്വയാ
 കുമുദാനീവ വികാസമിന്ദുനാ || 9.66 ||

ഗുണതശ്ച വിഭൂതിതശ്ച തേ
 ക്വചിദംശേഫി സമാധികത്യജഃ |
 ഉപമാനകലാവികൽപിതൈഃ
 ഉപലക്ഷ്യത ജഗത്പ്രധാനതാ || 9.67 ||

മഹിമാർണ്ണവ വർണ്ണനോദ്യതാഃ
 പരിമാതും ഗുണമേകമക്ഷമാഃ |
 ശ്രപയേവ ഭജന്ത്യസീമനി
 ത്വയി വാചംയമതാമനുശ്രവാഃ || 9.68 ||

തവ വിശ്വവിഭോ വദാമി കിം
 ജഗദേകാധിപതേർദ്ദിശാമി കിം |
 കൃപണഃ പരിപൂർണ്ണസമ്പദഃ
 കമിവാംശം പരിപൂരയാമൃഹം || 9.69 ||

പ്രകൃതേ കിമനേന തത്പ്രഭോ
 ഭവദാവിർഭവനസ്ഥലീം പുനഃ |
 പദപദ്മരജഃപവിശ്രിതാം
 വിദധാനോ ജഹി നാഥ വിഭിഷഃ || 9.70 ||

ബഹുശാഖവിജ്യംഭണോ മഹാൻ
 അവദാതേന സുഗന്ധിനാഭ്യ നഃ |

യശസാ ഭവതു പ്രസൂനവാൻ
യദുസന്താനമഹീരുഹസ്തവ || 9.71 ||

ത്വരതേ രിപുരാഗതൗ തവ
സ്വയമേവാവസരം സമർപ്പയൻ |
നതരക്ഷണ കിം വദന്ത്യസൗ
ന വിലോപം ഭൂവി യാതു താവകീ || 9.72 ||

സ്വയമേവ സമേയുഷാം വധേ
വിമതാനാം ക്ഷിതിഭാരജന്മനാം |
മൃഗയാമിവ ഭാവയന്ത്യസൗ
മഹതീ സമ്പദുപസ്ഥിതാഭ്യ തേ || 9.73 ||

ശതകോടി സഹസ്രസാരവാത്
മഥനം പ്രാപ്സ്യതി മാതുലസ്ത്വയാ |
വ്യസനം വിപദപ്യനേഹസാ
വിനിപാതശ്ച ന കസ്യ കർമ്മിണഃ || 9.74 ||

അഭിസംഹിതമൗഗ്രസേനീനാ
കഥിതം ച ക്രമശോ വ്യജിജ്ഞാപത് |
കുലജഃ കുടിലാശയോജ്ജ്വലിതഃ
കുശലം പൃഷ്ടവതേ മധുഭിഷേ || 9.75 ||

അപരേദ്യുരശേഷതോ നയൻ
സഹസാ ഗോപഗണാൻസ യാദവഃ |
സ്ഥിതമധ്വനി രാമകേശവൗ
രഥമാരോപയദഗ്ദ്യരംഹസം || 9.76 ||

പ്രജതോരഥ വല്ലവസ്ത്രിയോ
ബലഭദ്രസ്യ ജനാർദ്ദനസ്യ ച |
അനുദ്രുദ്രുവുരാശു വർത്തനീം
കുരരീകുജിത സുചകന്ധനാഃ || 9.77 ||

വ്യലപന്നിതി ബാഷ്പഗദ്ഗദം
 വിരഹാരംഭവിഷാദ വിഹലാഃ |
 വലയൈഃ പ്രിയവർത്ഥപാതിഭിഃ
 ക്ഷതപുഷ്പാ ഇവ ഘർമ്മവീര്യഃ || 9.78 ||

അപയാതി സഹാഗ്രജന്മനാ
 സഹസാ നന്ദസുതോ വിഹായ നഃ |
 അനുയാമ നിവാരയാമ വാ
 കഥമസ്മാഭിരുദാസ്യതേ മുധാ || 9.79 ||

ശ്രുതിഷു ജ്വലനം വമത്യസാ-
 വദവീയോ റഥചക്രചീൽകൃതിഃ |
 ദ്രുതമേത്യ പതേമ തത്പദേ
 ഗുരുഭർത്രാദിഷു മുക്തഗൗരവാഃ || 9.80 ||

പ്രഗുണത്വമിവ വ്രജസ്ത്രിയഃ
 ചലസംബന്ധിനി നന്ദനന്ദനേ |
 മുദിരധനിതാം വിജാനതേ
 ശിഖിനസ്തദ്രഥനേമിനിന്ധനേ || 9.81 ||

അയമുദ്ധ്യുത ഗോകുലേക്ഷണഃ
 കഥമക്രൂര ഇതി പ്രജൽപ്യതേ |
 അഥവാ ഭുവനേഷു ദാരുണാഃ
 പ്രഥിതാഃ പുണ്യജനാ നിശാചരാഃ || 9.82 ||

ബന്ധിശാമിഷവത് പ്രയുക്തയാ
 റിപുരക്രൂരസമാഖ്യയാമ്പിതഃ |
 വിഭവം ഹരതി വ്രജൗകസാം
 കിമിഹോച്യേത വദേമ കസ്യ വാ || 9.83 ||

അവതാരവരാഹരൂപിണാ
 ഹരിണാ ഭൂമിരുദഞ്ചിതോദയഃ |

വിരഹവ്യസനോദധേരിതഃ

ക ഇവോദഞ്ചയിതും ക്ഷമേത നഃ || 9.84 ||

ചിരസംഘടിതോഽപി നഃ ക്ഷണാത്

അനുരാഗോ ബലഭദ്രകൃഷ്ണയോഃ |

അപയാത മഹാനദീഭയോ

ഭവിതാ ശോണ ഇവൈഷ നിഷ്ഫലഃ || 9.85 ||

അവികൽപിതബാല്യയൗവനഃ

പ്രണയോഽസ്മാസു ബലാനുജന്മനഃ |

വിധിനാ വിഷമപ്രവാഹിണാ

സികതാസേതുരിവൈഷ ഭിദ്യതേ || 9.86 ||

അമുനാ ശശിനേവ കൽപിതഃ

ചിരമസ്മാസു ശരന്നദീഷ്ഠിവ |

പ്രണയഃ പ്രതിഭാസജീവിതഃ

പ്രതിമാചന്ദ്ര ഇവ പ്രലീയതേ || 9.87 ||

അഹമസ്മി തവ ത്വമേവ വാ

മമ ദൃഷ്ടിസ്ത്വമിതി പ്രലോഭയൻ |

വിജഹാതി സ ഏവ വല്ലവീഃ

അലമേതാവദതഃ പരേണ കിം || 9.88 ||

അയമേവമശുൽകദാസികാഃ

സ്വപദോപഘ്നലതാഃ സ്വയം പ്രഭുഃ |

ബഹുമത്യ ജഹാതി നിഃസ്പൃഹഃ

കഥമാലേഖ്യഗതാ ഇവാദ്യ നഃ || 9.89 ||

നിരപേക്ഷ ഇവൈഷ നീലയാ

രസികഃ പാലികയാ സരാധയാ |

പൃഥഗത്ര കിമേതദുച്യതേ

കുഹകഃ കശ്ചിദസൗ കുലസ്യ നഃ || 9.90 ||

അമൃതസ്യ വിഷസ്യ ച സ്വയം
 പ്രഭവസ്ഥാനമഭൂത്പയോനിധിഃ |
 നിയതം തദനേന ദർശിതം
 നിജസംയോഗവിയോഗദായിനാ || 9.91 ||

മുഖചന്ദ്രികയാ മുഖാനി നഃ
 കുമുദാനീവ വികാസമാനയൻ |
 കിതവോ യദുവാച സത്യവത്
 ക്വ ഗതം തത്ക്വ ച തേന ഗമ്യതേ || 9.92 ||

യമുനാപുലിനേഷു ദീവ്യതാ
 യദുതാനേന വശീകൃതാ വയം |
 വിഹലപ്രണയപ്രദായിനാ
 വിധിനാ ഹന്ത വിലോഭിതാസ്തതഃ || 9.93 ||

വിജഹാതി സ ഏഷ ഗോകുലം
 മഥുരമാദ്രിയതേ മനോരമാം |
 ഭവിതവ്യതയാ ശുഭാശുഭേ
 തദിഹൈവം പരിവർത്തിതാസ്പദേ || 9.94 ||

സഹജം ഹരതാ മഹാനിധിം
 വിവശാനാമിവ വൈരിണേവ നഃ |
 വിഹിതഃ സുകൃതേന കീദ്യശാ
 മഥുരായോഷിദനുഗ്രഹോ മഹാൻ || 9.95 ||

സഹപാംസുവിഹാരസംഭൃതം
 ജഹതാ സ്നേഹമനംഗവർദ്ധിതം |
 അപി നാഗരയൗവതം ക്ഷണാത്
 അമുനാ ഹന്ത വിലോഭയിഷ്യതേ || 9.96 ||

നടവത്പരിഗൃഹ്യ മായയാ
 നതചിന്താമണിരേഷ നസ്ത്യജൻ |

അനുരൂപതമാന്വപി ധ്രുവം
നഗരസ്ത്രീഷു ന സംഗമേഷ്യതി || 9.97 ||

നിജവംശ നിനാദതോഽപി യത്
സ്വദതേ ശ്രോത്രരസായനം വചഃ |
നിദധീത നൃശംസധീരസൗ
പുരയോഷിത്വപി വാഗുരാമിമാം || 9.98 ||

ഇഹ താവദുപേക്ഷിതാ വയം
വശിനാഽഽലേഖ്യ പരാംഗനാ ഇവ |
വിഹരമ്പിരസേന ചേതസാ
കിതവസ്ത്ര കിമാചരിഷ്യതി || 9.99 ||

യുവതീരയമിന്ദുകാന്തയേത്
നഗരേ നന്ദകുമാര ചന്ദ്രമാഃ |
സ്മിതചന്ദ്രികയാ യദീയയാ
ദ്രവതാമേതി മനഃശിലാപി നഃ || 9.100 ||

അപി ജഹ്വുരമുഷ്യ ദർശനേ
നവലുബ്ധാ നഗരസ്ത്രീയഃ പ്രിയാൻ |
സുലഭേ സുമണൗ കഥം മതിഃ
ക്രമതേ കാചന കാചസംഗ്രഹേ || 9.101 ||

ലലിതാദ്ഭുതലാസ്യഗന്ധിഷു
ധ്രുവമംഗേഷു ബലാനുജന്മനഃ |
നവയൗവനരാമണീയകം
നയനൈഃ പാസ്യതി നാഗരീജനഃ || 9.102 ||

വിധിനാ വിഷമപ്രവൃത്തിനാ
വ്യപനീതോഽപി കദാചിദാഗതഃ |
അപി നഃ പുനരാർദ്രയിഷ്യതേ
മദനപ്രാണ സുഹൃദ്ഭിരീക്ഷിതൈഃ || 9.103 ||

ഇഹ തത്പദകാംക്ഷിഭിഃ സ്തനൈഃ
 നയനൈസ്തന്മുഖപദ്മഷട്പദൈഃ |
 ശ്രവണൈശ്ച തദുക്തിജീവിതൈഃ
 അപി ജീവേമ പുനസ്തദാഭ്യതാഃ || 9.104 ||

കരുണാഭരിതൈഃ കദാ പുനഃ
 സ്വയമുല്ലാഘയിതാ സ ഏവ നഃ |
 അപരസ്പരപാതിഭിഃ ശനൈഃ
 അഗദംകാരനിഭൈരവേക്ഷണൈഃ || 9.105 ||

വിവിധാരുണരാജിരഞ്ജിതേ
 വിശദസ്മേരവിശാലശീതലേ |
 കിമപി ബ്രൂവതീ കൃതാർത്ഥതാം
 നയനേ തസ്യ കദാഽനുനേഷ്യതഃ || 9.106 ||

ബധിരത്വമിവാഗതാനൃസൗ
 ശ്രവണാനൃദ്യ പുനഃ സമേത്യ നഃ |
 രമയിഷ്യതി ചാടുഭിഃ കദാ
 രതിസിന്ധോരിവ വീചിപംക്തിഭിഃ || 9.107 ||

മദയൻഹൃദയാനി വിഭ്രമൈഃ
 അപി സംവാദമിവാചരന്യശാ |
 അവിഭാഗമിവാവഹൻഗുണൈഃ
 അപി നഃ പ്രത്യവപത്യതേ പുനഃ || 9.108 ||

പരിവർത്തയിതാ ജഗത്രതയീം
 അപരാവൃത്തിരനേഹസഃ ക്രമഃ |
 യദതീതമതീതമേവ തത്
 പുനരേഷ്യത്യപി പുഷ്കരേക്ഷണഃ || 9.109 ||

അഥവാ പുരസുന്ദരീജനൈഃ
 സുഭഗംഭാവുക സൗമ്യവൃത്തിഭിഃ |

അവശാദവരുഭചേതസഃ

കൃതിനഃ കൈവ കഥാ വ്രജാഗമേ || 9.110 ||

മമുരാപുരമത്തകാശിനീം

അധുരാലാപവിലോഭിതാശയഃ |

പുനരേഷ്യതി നന്ദനന്ദനഃ

കിമിവാസ്മാസു വിചിന്ത്യ കാരണം || 9.111 ||

ബഹുവിദ്രമപാശബന്ധുരാം

ഗുണഗൃഹ്യഃ സ്വയമേഷ ഭുസ്തരാം |

അതിലംഘയിതും ന ശക്നുയാൻ

നഗരസ്ത്രീജനനേത്രവാഗുരാം || 9.112 ||

ന രമഃ പരിഭൃശ്യതേ മഹാത്

ന ച നേമിസ്തനിതം നിശമ്യതേ |

ന ച രേണുരിതോ വിജുംഭതേ

തദപി ഭൃശ്യതി ജീവിതം ന നഃ || 9.113 ||

ഇതി വാഭിനി വല്ലവീജനേ

യമുനാം സത്വരസൂതചോഭിതഃ |

ഘടയൻ വസുധാമനോരഥം

വശിനസ്തസ്യ രമഃ ക്ഷണാദ്യയൗ || 9.114 ||

സ്വഗുണാനുഭവേന സുഭ്രുവാം

ഭവഭോഗോചിത പുണ്യസഞ്ചയം |

വിരഹവ്യഥയാ തു തീവ്രയാ

വൃജിനാംഭോധിമശോഷയത്പ്രഭുഃ || 9.115 ||

പരവന്തി ജഗന്തി ബാധിതും

നിയതിഃ കിം ന കരോതി നിഷ്ഠുരാ |

വിജഹൗ കരുണാനിധിഃ പ്രിയായ

വിരഹേ തസ്യ ച താഭിരാസ്യത || 9.116 ||

വിനിവേശ്യ രഥേ സിതാസിതൗ
 വസുദേവസ്യ സുതൗ സ യാദവഃ |
 മണിഭംഗരുചം മഹാപഗാം
 ദിവമുഷ്ണാംശുരിവ വ്യഗാഹത || 9.117 ||

അഘമർഷണലീനകിൽബിഷഃ
 സലിലേ മഗ്നതനൂർദ്ദഭർശ തൗ |
 ഭുജഗേന്ദ്രഭുജംഗശായിനൗ
 പുരുഷൗ കിഞ്ചിദിവാന്യലക്ഷണൗ || 9.118 ||

ഉപസ്യത്യ ച തീരമാദരാത്
 തദവസ്ഥൗ നിരവർണ്ണയദ്രഥേ |
 സ്ഥയമാനദ്യശോസ്തയോരസൗ
 നിഭൃതഃ സ്യാനുഭവം ന്യവീവദത് || 9.119 ||

പ്രണിധാനബഹിർവ്വിലോചനൈഃ
 പ്രതിലബ്ധാനുഭവഃ പ്രസാദയൻ |
 അനിനീഷത താവുഭൗ തദാ
 പുരമാരബ്ധശരാസനോത്സവാം || 9.120 ||

ഗജസിംഹഗതീ തതശ്ച തൗ
 ഗിരിതുംഗേന രഥേന തേരതുംഃ |
 ഗഗനദ്രവസന്നിഭാം നദീം
 അപുനഃ പ്രാപ്തിഭയാദിവാകുലാം || 9.121 ||

അഥ വിധതി സമേതൈഃ സിദ്ധഗന്ധർവ്വമുഖ്യൈഃ
 ഭുവി ച ഭുവനഗോപഃ സംസ്തുതോ ഗോപവൃദ്ധൈഃ |
 ലലിതഗതിവിഹാരോ രാമചന്ദ്രേണ സാർദ്ധം
 രണപരിണതികാംക്ഷീ രാജധാനീം ജഗാഹേ || 9.122 ||

|| ഇതി കവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ ശ്രീമദ്ഭക്തനാഥസ്യ
 വേദാന്താചാർയസ്യ കൃതിഷു യാദവാഭ്യുദയേ മാഹാകാവ്യേ നവമഃ സർഗ്ഗഃ ||